٥٢٥ جىلاتىندا ٴۇش رەت شىعادى

جەر ٴجۇزىنىڭ ەڭبەكشىلەرى، بىرلەسىڭدەر!

قازاقستان ورتالىق كەڭەس كەمىتەتى مەن اتقارۋ ر. ك. پ. كەمىتەتىنىڭ گازەتى

ەڭبەكشى قازاق

ادرەسى: Оренбург, Ред. газеты „ЭНБЕКШИ КАЗАК"

Энбекши Казак

Орган ЦИК и Крайкома Р. К. П. (б) Киррреспублики

1921 جىل 7 نويابىردە شىعا باستادى

جەكە سانى 5 تيىن.

بابىلاتىن ورىنبور، تىرويتسكە كوشەسى، 40-ىنشى ٴۇي. تەلەفون نومىرى 96-1

گازەت باعاسى

ٴۇش ايعا	—	1 سوم	45 تيىن
التى ايعا	—	2 »	80 »
ٴبىر جىلعا	—	5 »	50 »

كەمى 10 دانادان بىرىكىپ الۋشى جىنسكەرگە، كاسىپ ۇيىمدارىنىڭ مۇشەلەرىنە 20 % كەمىتىلەدى.

جارنامالار باعاسى.

1 نشى بەتتە پەتيت جولى	50 تيىن
باعانا ارالىعىندا بولسا	65 تيىن
سوڭعى بەتىندە	30 تيىن
جوعالعان دا كوممەنتتەرگە	50 تيىن

قالىق كەڭەستەرىنىڭ 24-ىنشى جىلعى 11-ىنشى اپرەلدەگى 6-ىنشى ۋەندەگى شەشىمى قاۋلىسى بويىنشا جارنامالاردان 10 پروسەنت الىناتىن بولدى.

№ 320 — 1925 جىل اپرەلدىڭ 22-ى، سارسەنبى — № 320

بۇگۇن اپرەلدىڭ 22-سى، ۇلى ۇستازىمىز، قىمباتتى كوسەمىمىز ۆلاديمير يليچ ۇلى لەنيننىڭ تۋعان كۇنى.

بۇگۇنگى ساندا:

- جۇلدىز تۋعان كۇن.
- ۇمىتىلمايدى.
- قازاقستان كەڭەستەر تۇبىندە قۇلتىقتاۋلار.
- اقساقال بىيلىگى.
- كىتاپ سىنى.

1924-جىلى قاڭتاردىڭ 22-كۇنى ٴولدى.

1870-جىلى اپرەلدىڭ 22-كۇنى تۋدى.

قۇۋانىش رەنىشى — ٴبارى دۇنيە ەڭبەكشىلەرىنىڭ ارمانى، قۇۋانىشى، رەنىشى بولدى.

لەنين دۇنيەدە ەڭبەكشىل تاپ ٴۇشىن ٴجۇردى، سول تاپتىڭ قاجەتىنە باسىن بايلاپ بەردى، سول بەتىمەن دۇنيەدەن قايتتى.

لەنين تارىيحتىڭ مويىنىنا سالعان مىندەتتەرىن اتقاردى: دۇنيە ەڭبەكشىلەرىنە ادالدىققا اپار بارار جولدى كورسەتتى، ەڭبەكشىلدەردى اتقان وقتىن، شاققان قاستىقتان ايامى تەلەكتى جەرىنە اپار بارار جاراعان قول باسشىسى بولدى؛ كەلەشەكتە تىراسۋى، تايماق جۇلدىز كەلگەننەن قانداي ٴتاسىل قانداي ٴبىلىم كەرەك بولسا، بول ٴبىلىمنىڭ ٴبارىن ەڭبەكشىل تاپقا لەنين جول باستاپ سالدى؛ ەڭبەكشىل تاپقا ٴسوزىن قۇردى، جولىن بەلگى قىلاتىن كوسەم كەرەك بولسا، تارىيح تۇۋعىزعان كوسەمنىڭ ٴماڭگىلىگى، ٴماڭگى دانىشپانى، ٴماڭگى ۇستىن بولاتىن، ەرەكشەن قۇرعاق ارتىقشى ادامى.

مىنە، سول لەنيننىڭ بۇگۇن تۋعان كۇنى. دۇنيا ەڭبەكشىلەر تابىنا جارىق جۇلدىز شىعىپ نۇرىن شاشقان كۇنى. دۇنيەدەن ارمانسىز ٴبىر ادام وتكەن بولسا، ول ادام لەنين: دۇنيەنىڭ التى ٴبولىمىنىڭ ٴبىر بولىمىندە ەڭبەكشىلەر ٴداۋىرىن [illegible]

[illegible]

جۇلدىز تۋعان كۇن.

بۇگۇنگى كۇن جەر ٴجۇزىنىڭ ەڭبەكشىلەرىنە، ەزىلگەن جاپالاردىڭ باسقا ەلدىڭ كۇشتى، ٴزالىم جۇۋان ەلدەرىنە جەم بولعان، تاتار الەمدەرىنىڭ بەيبەتشىلىكتەرىنە تارىيحى قۇۋانىش كەلىپ ٴبىر پايدا بولعان كۇن.

بۇگۇن — ٴبىز الىم بايلاردىڭ، جياز كەڭەلدەردىڭ قاراڭعى زامانىندا [illegible]

كوسەمى، دانىشپان ايىندى قول باسشى بولاتىنىن ٴبىلدىردى.

انىرىندا سول ۆلاديمير ۇليانوۆ دەگەن بالادان اتىن سەمسە دۇنيە بەيبەتشىلەرىنىڭ جورەگىن تولعانتىپ ەڭبەكشىلەر باعى، ۇمىت كۇرەسكە ۇمتىلعانىن ابىسىن ٴبىلمىيارە كوسەم لەنين شىقتى.

[illegible]

ۇمىتىلمايدى.

[illegible]

قازاقستاننىڭ بەسىنشى كەڭەستەر توبىندا

ۇكىمەت ادامدارىنىڭ قارسى الۋى*)

ارال تەڭىزى ستانساسىندا تۇنگى ساعات 2-دە جەرگىلىكتى پارتيا، كەسىپشىلەر، قوشىشى ۇيىمدارىنىڭ وكىلدەرىنەن ءجۇز قارالى ادام ۇكىمەت قوسىنىنىڭ الدىنان شىقتى.

ۇكىمەت اتاعىنان ءسوز سويلەۋگە سادۋاقاس ۇلى شەشەب تۇركىستان وبلىستارىنىڭ قازاقستانعا قوسىلۋىن، بەسىنشى كەڭەستەر توبىنىڭ اق-مەشىتكە شاقىرىلۋى ەمەس، ۇكىمەتتىڭ بۇل تۇۋرالى قولدانعان شارالارىن ايتا كەلىپ، ۇكىمەتىمىزدىڭ بۇدان بىلاي مادەنيەت، شارۋاشىلىق كوتەرىلىسىندە ەڭبەكشىلەردىڭ قول قابىس تيگىزەتۇندىگىنە سەنەتۇندىگىن بىلدىرەدى.

ينتەرناتسيونال كۇيىن ويناعان دومبىرا داۋىسى اسپاندى جاڭعىرتقىرادى.

جەرگىلىكتى ۇيىمداردىڭ اتاعىنان شەشەب سويلەگەن وكىل مىڭداعان بالىقشى جۇمىسكەرلەردىڭ ۇكىمەتتىڭ قولدانعان شارالارىن قۇتتىقتايتۇندىعىن، بالىق كەسىبىندە ونەرىس ءىسىن ارتتىرىپ وسى مەن ۇكىمەتكە جاردەمدەسەتۇنىن، تىلەكتەرىنە سەندىرەدى.

قازاقستاننىڭ 5-ىنشى جالپى كەڭەستەر سيەزىنە كەلگەن قۇتتىقتاۋ تەلەگىرامدار:

تاتارستاننىڭ ورتالىق اتقارۋ كامىيتەتىنەن.

تاتارستان رەسپۋبليكەسىنىڭ اتقارۋ كامىيتەتى تاتارستان حالقىنىڭ بۇكىل ەڭبەكشىلەرى اتىنان، قازاق دالاسىنىڭ قوجاسى بولعان قازاقستاننىڭ 5-ىنشى جالپى كەڭەستەر سيەزىن قۇتتىقتاپ سيەزدەگى بارلىق ماسلەلەردى ...

[illegible]

ارالاسىپ ايىرىلعان كەيىن قازاقستان رەسپۋبليكەسىن جاڭادان بىركەسىن نىعايتىپ، ەڭبەكشى حالىقتىڭ مادەنيەتىن ارتتىرۋعا جول سالاتۇن جالپى قازاقستاننىڭ كەڭەستەر سيەزى اشىلۋىن قۇتتىقتايدى.

گۋبيرنەلىك كامىيتەت ءتور اعاسى: ءدارىباي ۇلى.

تۇركىستان قازاقستانعا قوسىلعان ەكى وبلىستى باسقارۋشى توتەكورس كامىيتەتى مەن پارتيانىڭ ۇيىمداستىرۋ بيۋروسىنان:

قازاقستان رەسپۋبليكەسىنىڭ جاڭا استاناسى اق-مەشىتتە، رەسپۋبليكە قوجاسى، جالپى قازاقستان سيەزىنىڭ اشىلعان ۇلى تاريحي كۇنىن ەكى وبلىستىڭ ەڭبەكشىلەرى اتىنان قۇتتىقتايدى. جۇمىستىڭ جەمىسى بولىپ، قازاق تۇرمىسىنان تۋعان ماسەلەلەردىڭ دۇرىس شەشىلۋىنە تىلەكتەس ەكەنىن بىلدىرەدى. جالشىلاردىڭ ۇلى كوسەمى لەنيننىڭ وسيەتى بويىنشا جالپى قازاقستاننىڭ سيەزى ۇلىدا كەڭەستەر قۇرىلىسىنىڭ جولىن دۇرىس باعىتتاپ، جاڭادان باسىن قۇراپ رەسپۋبليكەسىنىڭ مۇددەسىن قورعايتۇنىنا سەنەدى.

جاساسىن قازاقستاننىڭ ەڭبەكشىلەرى!

جاساسىن جالپى قازاقستان كەڭەستەرى!

ۇيىمداستىرۋ بيۋروسى مەن توتەكورس كامىيتەتى اتىنان: [illegible]

ماسكەۋدەگى قازاق وقۋشىلارىنىڭ قۇتتىقتاۋى.

ءۇرىل استاناداعى وقىپ جاتقان، قازاقستان توتەكورسىل ەڭبەكشى ستۋدەنتتەرى كەڭەستىك قازاق رەسپۋبليكەسىنىڭ قوجاسى جالپى قازاق كەڭەستەرىنىڭ سيەزىنە جالىندى سالەمدەرىن جولدايدى. كەڭەستەر سيەزىنىڭ قارارىنا تۇسكەن جۇمىستار وتە قيىن. ءبىراق، لەنيننىڭ كامۋنيستەر پارتياسىنىڭ باسشىلىعى ارقاسىندا، لەنين جولىنىڭ تۇزى استىندا توتەكورس جەمىستەرىن كوزدەگەن ۇستىندە كوزدەتىپ، ...

[illegible]

جۇمىسكەر جالشىلار تۇرمىسى.

جالشىلار مەن جۇمىسكەرلەر قاناسى.

[illegible]

جالشىلار ۇيىمى.

[illegible]

قازاقستان ەڭبەك كەڭەسىنىڭ قاۋلىسىنان.

[illegible]

قازاقستان ەڭبەك ۇيىمىنىڭ قىزمەت ادامدارىنىڭ سانى تۇۋرالى.

[illegible]

ورالدا قاناس قامى.

[illegible]

اقسالدار بيلىگى.

[illegible]

ەل تۇرمىسىن — تىلشىلەر قالامىنان — سۋرەتتەۋى.

پارتيا تۇرمىسى.

قازاق ينستيتۋتىندا پارتيا ۇياسىنىڭ جايى.

وتكەن 24-جەلتوقسان ماي ايىندا وقۋشىلار ەلگە تاراپ كەتكەن سوڭ پارتيا ۇياسىنىڭ ىسى توقتالعان. وقۋشىلار كۇز جينالعاننان كەيىن ۇيا قايتا اشىلىپ، 2 مۇشە، 17 كانديداتى بولدى. پارتيا ماقسۇتى، باسقادا سايسي جاقتارمەن وقۋشىلاردى تانىستىردى. وسى قىس پارتياعا كىرەم دەگەن وقۋشىلار ۇراسان كوپ بولدى. وسى كۇنى پارتيادا‌عى وقۋشىلاردىڭ جالپى سانى 59، ۇشەۋى ايەل.

بۇلاردىڭ 37 سى كانديدات، 22 سى مۇشە، بەكىلىپ بولماعاندارى 12. قىرالىۋدا جاتقان مالىمەلەر 10 شاقتى. مۇشەلەردىڭ ىشىندە 20-جىلدان پارتياعا كىرگەندەرى 8 كىسى. 24-جىلدان 4 كىسى كۇن كورىس جاعىنان 45 كىسى قارا شارۋا، 8 كىسى، جۇمىسكەر، قىزمەتشى 6 ادام.

مەكتەبىنىڭ ىشكى، تىسقى جۇمىستارىنا قاتىناسىپ باسشىلىق ەتەدى. موپىر، ەجوبىلىس ساۋاتسىزدىق، نامى سوندا‌ي ۇيىمداردا پارتيادا‌عى جولداستار بار. ايماقتىق ايەلدەر كوزۋرسىن باسقارۋعا كىسى جىبەرىلەدى.

ستەگەن ستيردى باقىلاپ الداعى ستكە جول كورسەتىپ وتىراتىن ار ۇيىمدا ۇش ادامنان ۇيا بار.

اعارتۋ بولىمىنىڭ جانىندا سايسي ۇيىرمە بار. ىبىر تىشە بولىنگە بولىنەدى. جۇماسىندا ەكى رەت ساباعى بولادى. سابا‌ق بەرۋشىلەر ايماقتىق مەكەمەلەردىڭ باسشىلارى قازاق.

وقۋشىلار اراسىنان تۇرلى باياندامالار جاسالادى.

جاستار ۇياسىندا 132 كىسى بار. 91-ى مۇشە، كانديداتى 31 ايەل 8، بىرەۋى كانديدات.

وتكەن جىلعا قاراعاندا جاستار ۇيىمى ەكى ەسە وسىپ، ەدۋىكە جارايىن الالارىندا جاستار ۇيىرمەسى بار. ولاردىڭ ۇيىرمەلەرى 4 توپقا بولىنەدى. توپ سايىن جۇماسىندا ەكى رەت ساباق بولادى. ساباق سايىن جاستاردىڭ بىرەۋى باياندا‌ما جاساپ، شالالارى كەڭەسە جۇمىستارى جۇرەپ جاتىر.

پارتيا ۇياسىنان ۇشقاۋ بەرىلىپ تۇرادى. الالارىندا بايلانىس بار. پارتيا جيىلىسىنا جاستار قاتىسىپ وتىرادى.

ايەلدەردەن جاستار ۇيىمىندا 9. پارتيا ۇيىمىندا 2.

شىققان بورىنە بولىسى 1 - اۋلىنا قامقورلىق ەتەدى. بۇلاردىڭ اراسىندا ساۋاتسىزدىق جويىپ، لەنين بۇرىشى سياقتى ۇيىمدار اشىپ كەلەدى. ەل اراسىندا ىستەلگەن ىستەردەن باياندامالار تىڭدالادى.

ۇيانىڭ كازىر الدىندا قويىپ وتىرعان سۇراۋلارى: ەلگە قايتقاندا ەل ىشىندە تە ىستەۋ، كاپەراتسيە، قارىز سەرىكتىگى، پارتيا جۇرتشىلىعى جۇمىستارىن تۇسىندىرىپ تۇۋرالى باياندا‌ما جاساپ جۇر.

قيسامي الاكوز ۇلى.

جانىبەك اۋدانىندا.

(ورالدا)

سەمەيدە قولعابىس كامەسيەتى.

جولىمبەت ۇلى.

جىگەرلى اۋىل.

(بوكەي)

جاڭا قونىس كەرەك.

(بوكەيدەن)

سوت ادامى ولگە شىعىپ ايدى.

(كەرەكۋ ۇيەزى)

ولمەسە ەل بولمايمىز.

(بوكەي)

اۋدا قيستايمىزبا.

(قىزىلوردا)

بايتۇ مولدا.

قادىر تۇنىنان.

قالىڭ مال الىنعانى جازا بەرىلدى.

كىتاپ سىنى. پەرىدىكەلىك جاعىرافيا

ولاي قاتتار. كىمگە شاعامىز؟

ۇلگى بولسىن.

بۇل نە دەگەن قىيانات.

قالاي سوروب ۇتتىر.

قايسىسىن ايىرىپ بولادى.

جاۋاپ قات. پىشەنسىز قالعان جوق.

سوري قايناپ ۇتتىر.

شىعارىۋشى سادۋاقاس ۇلى سماعىل.
باسىپ شىعارىۋشى قازاقستاننىڭ ورتالىق كامىتەتى.

Редактор С. Садвакасов.
Издатель КЦИК.

Краевая Киргизская тип. Киргоиздата Оренбург, Караван-Сарай.
Киргобрлит № 232 Тираж 0000.

«ەڭبەكشى قازاق» تىڭ سوڭعى ساندارىندا باسىلعان بالانىستاردىڭ سىپىرلارىندا جازىۋدىڭ انىق بولماۋىنان مىناداي قاتەلەر كەتكەن.

نومىر	قاندای بالانىڭ	اكتيبتەمە، سەنتيابر	قاي جولى	نە دەگەن سوزدەردەن كەيىن	قاتە باسىلعانى	دۇرىسى
306	«الىن التاي» گۋبەرنيە بالانىسى	اكتيبر	ب)	«ۇلەرسەڭ ابلار»	48	98
		»	»	«جابدىق»	21719	21739
		»	»	تومەنگى جىلى	198936	196956
		»	II	«كومەكشى قارجى»	39	38
		»	II	«كەڭ»	باسىلماي قالعان	1520
		»	»	«مال» دەگەن باسىلماي قالعان	»	7500
		»	V	«كاسسادا»	25 638	كەرەگى جوق
		»	»	«پرابلەنىلى قامازدار»	380	580
		»	VI	«الىن كەمسەپەرىن»	68	63
		باسسب	I	«ازامراد اورى»	68	63
		»	»	«بلەنا تارىزلەر»	2569	2568
		»	»	«سونسە راتتان»	33	23
		—	—	بالانس	279362	279868
		—	—	كەمسەيە مۇشەسى	شاھۇرب	شيرۇكب
307	«واك ۇيمىتىڭ الىنج ورالى» بالانسى	باسسب	II	«ورتالىق شارىۋا»	74	24
		»	»	»	2266	22668
		»	III	«باسقا قارىزدارلار»	2772	2778
		—	—	اپاتا	37	46
		—	—	»	237	966
308	«ۇلادار تۇز مازداسىنىڭ بالانسى»	اكتب	7	جىنى	91008	91108
		»	13	1923/24 جىل زيانى	51961	51991
		پاسسب	7	«قارىزدا كەڭسى»	85771	55571